

Verden på ett brett

Nr. 1, 2009

Utgitt av Nord-sør-biblioteket.

- Nye Global
- Spørsmål og svar: Internasjonal arbeidsdeling

Nye Global

Global er en nettportal for organisasjoner og institusjoner som arbeider med nord-sør- og internasjonale miljøspørsmål i Norge. Portalen har over 100 medlemmer. Global har fått nye nettsider, og det er særlig e-biblioteket som har gjennomgått endringer. Nord-sør-biblioteket har ansvaret for netressursene i e-biblioteket. I e-biblioteket finner du også fysisk materiell som er utgitt av portal medlemmene.

E-biblioteket

Her finner du over 2000 lenker til netressurser. De fleste av dem er på norsk. Du kan søke etter emne og land. Søket kan avgrenses etter språk og type materiell (nettbasert eller fysisk).

SØK I E-BIBLIOTEKET

På denne siden kan du søke etter bakgrunns- og informasjonsmateriale, både fysisk materiell og ressurser på nett. Du kan avgrense søket etter type materiell og språk nederst på siden. Finner du ikke det du leter etter kan du sende spørsmål til [Nord-sør-biblioteket](#).

Søk etter geografi

Velg verdensdel Velg land

Søk etter tema

Handel og økonomi

- Bedrifters samfunnsansvar
- Forbruk og etisk handel
- IMF og Verdensbanken
- Internasjonal handel
- Korrupsjon
- Landbruk
- Mikrokreditt
- Næringsliv og investeringer
- Utenlandsgjeld
- WTO
- Økonomisk utvikling
- Økonomiske rammebetingelser

Miljø

- Avfall
- Bærekraftig utvikling
- Energi

Konflikt og fred

- Barnesoldater
- Borgerkrig
- Flyktninger
- Forskning
- Forsoning og fredsarbeid
- Fred og konflikt generelt
- Fredsbevaring
- Fredspris
- Internt fordrevne
- Krig
- Terrorisme
- Våpen og rustningskontroll

Nord-sør

- Bistand
- Forskning
- Frihandelsorganisasjoner

Menneskerettigheter

- Barnerettigheter
- Dødsstraff
- Forskning
- Konvensjoner og erklæringer
- Krigsforbrytelser
- Kulturelle og sosiale rettigheter
- Kvinners rettigheter
- Menneskehandel og slaveri
- Menneskerettigheter
- Sivile og politiske rettigheter
- Tortur
- Ytringsfrihet

Samfunn

- Arbeid
- Forskning
- IT

Politikk

- Demokrati
- Det sivile samfunn
- FN-systemet
- Folkeretten
- Internasjonal politikk
- Internasjonale organisasjoner
- Minoriteter
- Nord-sør politikk
- Offentlig administrasjon
- Sikkerhetspolitikk
- Styresett
- Valg

Sosiale forhold

- Analfabetisme
- Barn
- Børnehelse

- I det nye e-biblioteket er det lett å kombinere søk i ulike emner. Kombinasjons søk gir enda ikke optimale resultater, fordi taggingen av innholdet fremdeles i stor grad er tilpasset den forrige løsningen.

Andre nyttige tjenester på Global

- [Medieklipp](#); nord-sør relaterte nyheter fra norske aviser
- [Partnere](#); oversikten med medlemsorganisasjonene er en ganske komplett liste av organisasjoner som arbeider med nord-sør spørsmål

Spørsmål og svar

Nord-sør-biblioteket legger ut svar på noen av spørsmålene som kommer til biblioteket, nedenfor kan du lese om internasjonal arbeidsdeling. Flere svar finner du på [nettsidene](#).

Internasjonal arbeidsdeling?

Hva er konsekvensene av internasjonal arbeidsdeling? Når det gjelder globalisering, forurensing og arbeidsforhold?

Globalisering

Internasjonal arbeidsdeling er et av de, om ikke det, drivende elementet i internasjonal handel og økonomisk globalisering. En spesialiserer produksjonen i et land, alt etter hva en er flinke og har mulighet til å produsere til en konkurransedyktig pris. Er de bedre til å dyrke ris og lage billige klær i Kina enn Norge, så gjør de det i Kina, så kan Norge kjøpe disse produktene fra Kina med inntekter fra blant annet oljeproduksjon.

- Les mer: [Hvor hender det? Økonomisk globalisering](#)
[Wikipedia - Internasjonal arbeidsdeling](#)

Internasjonal arbeidsdeling er knyttet til begrepet *den komparative fordel*, som kanskje er det viktigste begrepet i teorier om internasjonal handel.

- Les mer: [Wikipedia – Comperative advantage](#)

Forurensing

Internasjonal arbeidsdeling fører til mer transport av varer, og er slik en belastning på miljøet. Det kan også føre til at produksjon som fører til forurensning blir flyttet til land som ikke har like strenge reguleringer knyttet til miljø som andre land. Det er derfor blitt viktig med internasjonale avtaler om miljø. En ny type handel som har dukket opp er kjøp av CO2 kvoter. Rike land kan kjøpe CO2 kvoter, og slipper dermed å kutte utslipp som ofte er knyttet til industrien.

- Les mer: [UD - Miljø og handel](#)
[WWF – WTO, handel og miljø](#)

Arbeidsforhold

En side ved internasjonal arbeidsdeling er at produksjon, hvor billig arbeidskraft er viktig for å konkurrere på markedet og tjene penger for eierne, blir flyttet til områder hvor lønninger er lave. Her kan også krav og regler om arbeidsforhold være lite utviklet, og arbeiderne kan ha få rettigheter og være dårlig organisert. Det fører til flere arbeidsplasser med lave lønninger og dårlige arbeidsforhold. Men noen vil hevde at det vil føre til flere arbeidsplasser, og på langsikt bedre arbeidsbetingelser, for fattige i utviklingsland.

- Les mer: [Folkevett – Kappløp mot bunnen](#)

Barnearbeider i USA, ca 1910
Foto, Lewis Hine, fra Library of Congress

Verden på ett Brett nr., Utgitt av Nord-sør-biblioteket,

- hakon.hestvik@stavanger-kulturhus.no • www.nordsor-biblioteket.no • tlf. 51507922,